

CAPUT QUADRAGESIMUM OCTAVUM.

SYNOPSIS CAPITIS.

Post descriptionem et divisionem Terræ Sanctæ ad quatuor mundi plagas, nunc eandem inter duodecim tribus distribuit, dans cuique suam partem et sortem, uti olim eis eam distribuit Moses et Josue. Primo, ergo septem tribus versus Septentrionem, assignat suam cuique sortem. Deinde, vers. 8, sacerdotibus, Levitis, civitati, et principi suam, in medio duodecim tribuum, partem attribuit, eamque repetit ex cap. XLV, vers. 1. Tertio, vers. 23, redit ad tribus, et quinque reliquis portiones singulas versus Meridiem admetitur.

1. Et hæc nomina tribuum a finibus Aquilonis juxta viam Helbalon pergentibus Emath, atrium Eban terminus Damasci ad Aquilonem juxta viam Emath. Et erit ei plaga orientalis mare, Dan una. 2. Et super terminum Dan, a plaga orientali usque ad plagam maris, Aser una. 3. Et super terminum Aser, a plaga orientali usque ad plagam maris, Nephthali una. 4. Et super terminum Nephthali, a plaga orientali usque ad plagam maris, Manasse una. 5. Et super terminum Manasse, a plaga orientali usque ad plagam maris, Ephraim una. 6. Et super terminum Ephraim, a plaga orientali usque ad plagam maris, Ruben una. 7. Et super terminum Ruben, a plaga orientali usque ad plagam maris, Juda una. 8. Et super terminum Juda, a plaga orientali usque ad plagam maris, erunt primitiæ, quas separabitis, viginti quinque millibus latitudinis et longitudinis, sicuti singulæ partes a plaga orientali usque ad plagam maris : et erit sanctuarium in medio ejus. 9. Primitiæ, quas separabitis Domino : longitudo viginti quinque millibus, et latitudo decem millibus. 10. Hæ autem erunt primitiæ sanctuarii sacerdotum : ad Aquilonem longitudinis viginti quinque millia, et ad mare latitudinis decem millia, sed et ad Orientem latitudinis decem millia, et ad Meridiem longitudinis viginti quinque millia : et erit sanctuarium Domini in medio ejus. 11. Sacerdotibus sanctuarium erit de filiis Sadoc, qui custodierunt cæremonias meas, et non erraverunt cum errarent filii Israel, sicut erraverunt et Levitæ. 12. Et erunt eis primitiæ de primitiis terræ Sanctæ sanctorum, juxta terminum Levitarum. 13. Sed et Levitis similiter juxta fines sacerdotum viginti quinque millia longitudinis, et latitudinis decem millia. Omnis longitudo viginti et quinque millium, et latitudo decem millium. 14. Et non venundabunt ex eo, neque mutabunt, neque transferentur primitiæ terræ, quia sanctificate sunt Domino. 15. Quinque millia autem quæ supersunt in latitudine per viginti quinque millia, profana erunt urbis in habitaculum, et in suburbana : et erit civitas in medio ejus. 16. Et hæc mensuræ ejus : ad plagam septentrionalem, quingenta et quatuor millia : et ad plagam meridianam, quingenta et quatuor millia : et ad plagam orientalem, quingenta et quatuor millia : et ad plagam occidentalem, quingenta et quatuor millia. 17. Erunt autem suburbana civitatis ad Aquilonem ducenta quinquaginta, et ad Meridiem ducenta quinquaginta, et ad orientem ducenta quinquaginta, et ad mare ducenta quinquaginta. 18. Quod autem reliquum fuerit in longitudine secundum primitias sanctuarii, decem millia in Orientem, et decem millia in Occidentem, erunt sicut primitiæ sanctuarii : et erunt fruges ejus in panes his qui serviunt civitati. 19. Servientes autem civitati, operabuntur ex omnibus tribubus Israel. 20. Omnes primitiæ viginti quinque millium, per viginti quinque millia in quadrum, seperabuntur in primitias sanctuarii, et in possessionem civitatis. 21. Quod autem reliquum fuerit, principis erit ex omni parte primitiarum sanctuarii, et possessionis civitatis e regione viginti quinque millium primitiarum usque ad terminum Orientalem : sed et ad mare e regione viginti quinque millium usque ad terminum maris, similiter in partibus principis erit : et erunt primitiæ sanctuarii, et

sanctuarium templi in medio ejus. 22. De possessione autem Levitarum, et de possessione civitatis in medio partium principis : erit inter terminum Benjamin, et ad principem pertinebit. 23. Et reliquis tribubus : A plaga orientali usque ad plagam occidentalem, Benjamin una. 24. Et contra terminum Benjamin, a plaga orientali usque ad plagam occidentalem, Simeon una. 25. Et super terminum Simeonis, a plaga orientali usque ad plagam occidentalem, Issachar una. 26. Et super terminum Issachar, a plaga orientali usque ad plagam occidentalem, Zabulon una. 27. Et super terminum Zabulon, a plaga orientali usque ad plagam maris, Gad una. 28. Et super terminum Gad, ad plagam Austri in meridie : et erit finis de Thamar usque ad aquas contradictionis Cades, hæreditas contra mare magnum. 29. Hæc est terra, quam mittetis in sortem tribubus Israel : et hæc partitiones earum, ait Dominus Deus. 30. Et hi egressus civitatis : A plaga septentrionali quingentos et quatuor millia mensurabis. 31. Et portæ civitatis : ex nominibus tribuum Israel, portæ tres in Septentrione, porta Ruben una, porta Juda una, porta Levi una. 32. Et ad plagam orientalem, quingentos et quatuor millia : et portæ tres, porta Joseph una, porta Benjamin una, porta Dan una. 33. Et ad plagam meridianam, quingentos et quatuor millia meritis : et portæ tres, porta Simeonis una, porta Issachar una, porta Zabulon una. 34. Et ad plagam occidentalem, quingentos et quatuor millia : et portæ eorum tres, porta Gad una, porta Aser una, porta Nephthali una. 35. Per circuitum, decem et octo millia : et nomen civitatis ex illa die, Dominus ibidem.

Nota : Dat hic Deus ideam perfectæ reipublice Israeliticæ, non quæ fuit post captivitatem Babyloniam, sed quæ esse debuit, sicut Plato dat ideam perfectæ reipublice quæ esse debet, etiamsi illa in rerum natura non exstet. Nam duæ tantum tribus e captivitate redierunt, reliquæ decem in ea remanserunt, exceptis paucis

qui cum duabus tribubus mixti redierunt. Quocirca hæc magis Apostolos et Christianos, quam Judæos spectant, uti dicam in fine capitis. Accipe hic ideam omnium terræ portionum, ejusque per tribus, sacerdotes, templum, urbem, et principem ordinatam divisionem.

AD AQUILONEM

1 Sors Dan					
2 Sors Aser					
3 Sors Nephthali					
4 Sors Manasse					
5 Sors Ephraim					
6 Sors Ruben					
7 Sors Juda					
		Portio Sacerdotum			
		Templum			
	Portio Principis	Portio Levitarum		Portio Principis	
		Civitas			
		Portio servientium civitati			
1 Sors Benjamin					
2 Sors Simeon					
3 Sors Issachar					
4 Sors Zabulon					
5 Sors Gad					

AD MERIDIEM

Ecce hæc est idea perfecta reipublice Israelis, prout a Deo instituta est sub Mose et Josue, sed suo vitio collapsa, hic plenus, perfectus et pulcherrimus a Deo restituitur, quam fuerit primitus instituta; restituitur, inquam, non reipsa, sed in idea, que fuit typus Ecclesie et reipublice christianæ, in qua militante hæc idea compleri incipit, sed plene complebitur in triumphante. Hæc ergo de causa nominat duodecim tribus prout primitus fuerunt, eisque suam sortem assignat. Duodenarius enim symbolum est perfecta reipublice et universitatis. Nam duodenarius, ut notat Petrus Bongus, lib. *De Numer. mysteriis*, pag. 386 et sequent., perfectus est numerus: hinc naturalis est mensium anni. Unde et plena civitatis ac reipublice tam apud Ezechielem, quam apud Platonem est numerus.

Rursus in duodenario continentur omnes toni, et harmonia musicæ, scilicet, prima sesquialtera nascitur inter tria et duo; unde quinarus dicitur prima radix hujus proportionis. Prima quoque sesquialtera provenit inter quatuor et tria; quare septenarius est radix sesquialteræ. Sesquialtera consonantia generat diapente, sesquialteræ generat diatessaron. Ex his duabus, quinta et septima, conflatur consonantia in dupla proportionem consistens, diapason, cujus radix est duodenarius. Secundo, duodenarius est primus numerus impariter par. Surgit enim ex ducto primo impari, scilicet ternarii in quaternarium, qui primus est pariter par: ter enim quatuor faciunt duodecim. Rursus duodenarius componitur ex senario geminato. Senarius autem est primus perfectus: quia primus est, qui ex omnibus suis

primis partibus componitur: nam unum, duo, tria, que sunt primæ partes senarii, faciunt sex. Tertio, Plato in *Phædone*, duodenario formarum numero describit orbem. In *Phædro*, deorum demonumque exercituum sub duce Jove, in ordines duodecim disponit. In *Legibus* custodias, magistratus, agros, vicos civitatemque secat in duodecim partes. Nam quoque civitatem diis duodecim commendat: unde et in duodecim sideribus Zodiaci, (quidem a Pythagoreis positi fuerunt particulae dii. Quin et Plato, lib. VIII *De Republ.*, duodenarium celebrat ut divinum. Quocirca Platonici duodenarium aiunt esse universalis formæ mundanæ et humanæ, atque civilium gubernationem, plurimumque rerum propagationi mutatione congruere. Quin et mundus a Platone in *Timæo* formatur duodecim facierum numero, suntque duodecim primariæ orbis partes, scilicet quatuor elementa, et octo cæli usque ad sidereum, sive firmamentum. Denique dies, et nox, duodecim horis describuntur. Quarto, duodenarius in inferioribus ostendit suam fecunditatem. Pavo, teste Aristotele lib. VI *De Animal.* cap. IX, duodecim ova ponit; acanthis avis minima duodecim parit pullos, teste Plinio; lepus et caniculus fecundissimi, duodecies in anno generant parvulos; singulis etiam mensibus pariunt columbe; camela duodecim mensibus fetum gerit, et licet tante sit magnitudinis, usque ad duodecimum diem sine potu perdurat; cynocephalus in utroque æquinoctio duodecies, puta singulis horis, potus excrementa profundit, tumque argutior ululatu vociferatur, quasi singulas horas voce indicans: unde ab Ægyptiis in hydrologiis insculpitur, quasi symbolum divisionis diei in duodecim horas. Quinto, in Scriptura frequens est sacer est hic numerus. Nam duodecima mansione Hebræorum in deserto descendit Deus in Sina, ibique legem dedit; duodecim Patriarchas, tribus et principes elegit, totidemque dona offerre jussit, *Numer.* 1, 2 et seq. Duodecim fontes fuerunt in Elia, quibus sibiundi Israelite satiati sunt, *Esod.* xv, 27. Duodecim erant lapides in rationali pontificis. Duodecim exploratores misit Josue in Chanaan, *Numer.* xiii. Duodecim lapides e Jordane electi et fixi sunt in monumentum transitu Hebræorum, *Josue* iv. Duodecim fuerunt leuoculi in solio Salomonis, *II Paralip.* ix. Duodecim cubiti Ariel, *Ezechiel.* XLIII, 15. Duodecim fundamenta cælestis Jerusalem, et duodecim fructus ligni vite, *Apoc.* xxii. Ex singulis tribus signantur duodecim millia, *Apoc.* vii. Duodecim a Christo electi sunt Apostoli; quia ternarius SS. Trinitatis, quam prædicarunt, ductus in quatuor mundi plagas, ad quas mittebantur, facit duodenarium. Mulier illa cælestis amictus stellis duodecim, *Apoc.* xii, 1. Duodecim panes propositionis Deo in mensa jugiter proponebantur, *Levit.* xxiv. Apostoli et viri Apostolici sedebunt super sedes duodecim, judicantes duode-

cim tribus Israel. Duodenarius enim symbolum est universalitatis, tum hominum, tum ætatorum. Denique, *IV Esdra* xiv, duodenis partibus divinum esse dicitur sæculum, quoniam justi ibunt in vitam æternam, mali in ignem æternum.

1. ET HÆC NOMINA TRIBUUM, — *q. d.* Hæc sunt nomina portionum, sive possessionum singularum tribuum. Metonymice enim nomina possessorum vocat ipsos possessores, et per possessores ipsas possessiones intelligendas relinquit. Sic *Apoc.* iii, 4, dicitur: « Habes nomina pauca in Sardis: » « nomina, » i. e. homines. Sic apud Senecam, lib. V *De Benefic.*, *ἐπίματα* vocantur *ἰσχυροί*.

A FIBRIS AQUILONIS, — id est ab extremo fine et limite Chananæ: versus Aquilonem.

ET ERIT EI PLAGA ORIENTALIS MARE, — *q. d.* Hæc sors et divisio terre danda Dan, et aliis tribubus, fiet a plaga orientali versus mare, id est versus Occidentem. Hoc est, fiet per lineam ductam ab Oriente in Occidentem: per illam enim accipiebatur longitudo terre, et sortis cujusque tribus. Ita Vatablus et Hebraei.

DAN UNA, — *q. d.* Tribui Dan assignabitur prima sors ad Aquilonem. Dan ergo primam tribuit partem, secundam Aser, tertiam Nephthaim, quartam Manasse, quintam Ephraim, sextam Ruben, septimam Juda. Cæteris quinque tribubus, inferioribus vers. 23, portiones ad Meridiem assignat. Hæc, uti ostendi cap. XI, initio, mystice accipienda sunt, non ad litteram, ut sonant: nam decem tribus e captivitate non redierunt, sed disperierunt et evanuerunt. Per eas ergo accipi debent tribus, familie et Ecclesie christianorum. Porro quoniam christiani in particulari mystice intelliguntur per Dan, quoniam per Aser, Nephthaim, Juda, etc., dixi *Gen.* xxx, 42; *Numer.* ii, sub fine, *Apoc.* vii, 5. Ibi enim S. Joannes recitans duodecim tribus, signatosque ex singulis ad 12 millia, alludit plane ad has Ezechielis 12 tribuum partitiones et sortes. Quomodo autem hæc sortium Ezechielis divisio ad litteram intelligenda sit factaque, nemo ostendi potest, nec ego divinare ausim.

2. ET SUPER TERMINUM DAN, — *q. d.* Proxima post terminum et sortem Dan, secundam partem accipiet Aser.

3. ET SUPER TERMINUM ASER, — « Super, » id est juxta. Sic dicitur de Christo, *Lucæ* iv, 39: « Stans super (id est juxta) illam, imperavit febrim; » hoc enim significat Hebræum *ἵγ* al.

8. PRIMITIUS, — id est prima oblato, sive prima sors et pars terre danda Deo et sacerdotibus. Nephthaim partem possessionis sacerdotum, quam descripsit cap. xlv, 1.

Asserit ergo portionem sacerdotum in longitudine, ab Oriente in Occidentem Libere 23 mille calamos, et in latitudine decem milia. Deinde similiter levitarum partem ait occupari aliter 23 mille calamos in longitudine, et aliter decem mille in latitudine. Tertio, civitati assignat pariter 23 mille calamos in longitudine, et quinq;

mille in latitudine. Quocirca hæ tres portiones junctæ efficiebant quadratum perfectum, quod habebat 25 mille calamos in longitudine, et totidem in latitudine. Nam decem mille latitudinis sortis sacerdotum, et decem mille sortis levitarum, addita quinque millibus civitatis, faciunt 35 millia.

Hæc anagogice alludens S. Joannes, Apoc. xxi, 16: « Civitas, ait, in quadro posita est, » ut significet Jerusalem cælestis firmitatem, æque ac pulchritudinem: nam quadratæ urbes, æque ac domus, firmissimæ sunt, teste Vitruvio. Porro hæ tres sortes et portiones habent ex utraque arte portionem principis, ab Oriente scilicet et ab Occidente. Quo fit ut hæ quatuor portiones, simul junctæ, efficiant unam portionem, quæ a Meridie ad Aquilonem occupet 25 mille calamos, sed ab Oriente ad Occidentem, ad junctis sortibus 12 tribuum, multo plures, nempe tot, quot habet quælibet portio eujusque tribus.

Mystice S. Hieronymus docet « vigesimum quintum numerum referri ad sensus (hi enim quinque sunt, et quinque in vigesimo quinto continentur) de quibus dictum est. Sensum divinum possidebitis; et decem millium ad perfectam consummatamque virtutem, quæ decalogo veteris instrumenti ad Evangelicum perveniat sacramentum. »

ET LONGITUDINIS, SICUT SINGULÆ PARTES, — id est longitudo harum trium partium simul junctarum, erit 25 millium calamorum, sicut longitudo singularum per se sumptarum, scilicet ab Oriente in Occidentem, æque 25 millium est.

9. PRIMITIE QUAS SEPARABITIS DOMINO. — Prima pars, quam assignabitis sacerdotibus: hæc enim proprie hie sortem assignat. Sortem enim quam vers. præced. generatim sacerdotibus, levitis, et civitati attribuit, hie sigillatim cuique suam assignat.

10. AD AQUILONEM LONGITUDINIS VIGINTI QUINQUE MILLIA. — Dimidetur quatuor latera portionis sacerdotum, juxta quatuor plagas, scilicet duo latera longitudinis ab Oriente in Occidentem, quorum unum erat ad Septentrionem, alterum ad Austrum; utrumque autem habebat 25 millia calamorum, ut dixit cap. xlv, 3. Alia deinde duo latera latitudinis metitur, quorum unum erat ad Orientem, alterum ad Occidentem; utrumque autem habebat decem millia calamorum. Ita Maldonatus.

11. SACERDOTIBUS SANCTUARIUM ERIT DE FILIIS SADOE. — Pro sanctuarium hebraice est שְׂדֵדָה *meddas*, id est sanctificatum, q. d. Totum hoc spatium a me divisum, separatim et sanctificatum est, ut detur sacerdotibus filiis Sadoc, de quibus dixi cap. xlv, 15.

Nota: Quod Ezechiel viderit templum ab urbe semotum per 15 millia calamorum, cum templum Salomonis fuerit in ipsa urbe, allegorie significat Ecclesiam Christi longè esse sublimiorem Sy-

nagoga Mosis. Nam ad hanc ejusque carnes hostias et ritus non erat opus, ut quis longius recederet aut exiret: at ut Deo spirituale Evangelice legis sacrificium offeratur, opus est ut christianus semetipsum abneget, a se exeat, sese relinquat, et ad Deum querendum procedat: quod maxime faciunt, qui se a suorum, et totius sæculi commercio abducunt, et in Religionis asylum confugiunt: hoc enim significat novum hoc Ezechielis templum. Porrò 15 millia calamorum faciunt circiter 27 (et si calami sint sacri, triginta) millia Italia, quod est iter unius diei: quo significatur opus esse viam hanc manè, id est tempestive inchoare, ut ante vitæ vesperam, solisque et lucis occasum, possimus eo pervenire, ubi plenum et perfectum spirituale hoc sacrificium Deo offeramus. Ita Alcazar in Apocal. xxi, 22, notat 33.

12. ET FRUNT EIS PRIMITIE. — « Primitiæ » hic non frugum, sed terræ accipiende sunt, uti dixi vers. 9. Unde hebraice est: *Erit itaque eis oblata* (portio terræ) *de oblatione terræ sanctissimæ templum*, id est sanctissima; quia in ea erigetur Deo templum.

JUXTA (scilicet ante) TERMINUM LEVITARUM. — Nam portio terræ sacerdotum prima erat, et patet deinde sequeretur portio levitarum, ut patet cap. xlv, 5.

13. OMNIS LONGITUDO. — Vox *omnis* distribuit quatuor latera sortis Levitarum, q. d. Utraque longitudo et lateris septentrionalis, et lateris australis, erit 25 millium calamorum; et utraque latitudo lateris, tam orientalis, quam occidentis, erit decem millium calamorum.

14. QUINQUE MILLIA AUTEM QUÆ SUPERSENT IN LATITUDINE PER VIGINTI QUINQUE MILLIA, PROFANA ERUNT URBIS. — Nota: Sors sacerdotum in latitudine habebat decem millia, sors levitarum totidem, sors civitatis quinque, ita ut universa latitudo trium harum sortium esset 25 millium. Porro ex his 20 millia cedebant sorti sacerdotum et levitarum. Supererat ergo 5 millia pro civitate, quæ proinde profana vocat, quia destinata erant civibus laicis « in habitaculum, et in suburbana; » unde Symmachus et Theodotus pro *profana*, vertunt *laicæ*. Hinc et subdit: « Et civitas in medio ejus. » q. d. In medio hujus spatii tertii, quod 25 millia calamorum habet in longitudine, decem in latitudine, erigetur civitas Jerusalem. Porro *suburbana*, vocat locum ante urbem vacuum et domibus et arboribus, quod Vatablus et Livius *pomærium*, alii *circum*, alii *aream* vocant.

Mystice, quinque millia, quæ erant profana extra templum, designant, juxta S. Hieronymum deditas quinque sensibus. Ude et turris illa carnea, puta Goliath, habebat locum ponderantem quinque millia sistorum aeris, I Reg. xvii. Hinc Pythagorici quinarium Minervæ sacrum habebant, quia sterile producit. Unde Servius Minervam natam dicit quinta luna, sicut omnes qui steriles fuere. Hinc Titanis filios steriles quinta luna

notos dicit: antiquis enim creditum est, quidquid quinta luna nasceretur, sterile et damnosum fore. Hinc et natum adagium, ut nullius numeri hominem quinta luna natum dicant, uti testatur Cicero in *Academ.* lib. II. Accedit Hesiodus, lib. *De Diebus*, qui reprobat quintas, in quibus Erinyes Rixæ filias nasci dicit, quas jussu Plutonis vagari, et plus habendi desideria castigare, perjuroscque deponere ad supplicium significat. Eum secutus Virgilius, I *Georg.*, sic canit:

Quintam fuge, pallidus Orcus
Eumenidesque salæ.

Quinque ergo carni et quinque sensibus addictos denotant. Itaque quinque filie Salphaad, qui mortuus est in peccato, Num. xxvii, designant opera quinque sensuum, ait S. Augustinus, in *Psalm.* xl, aut ipsos sensus, qui sunt filiae, quæ nascuntur ex oblivione, non ex memoria. Quinque autem aurei, I Reg. vi, teste S. Gregorio, designant memoriam peccatorum per quinque sensus commissuram. Quinque in domo una, Luc. xiv, (teste S. Ambrosio) hoc est, in homine sunt, anima, caro, appetitus carnalis, concupisibilis, irascibilis; et dividuntur, quæ prius in malum consentiebant. Quinque civitates in terra Ægypti loquentes lingua Chanaan, sunt figura quinque sensuum, cum ad carnis et Ægyptias delicias declinatio, uti *Isaia* xix, ex S. Hieronymo dixi. Verum, quia civitas hæc sancta erat, hinc alii quinque hæc millia spatii ejusdem in bonum accipiunt, scilicet pro bono usu quinque sensuum. Sic enim et carmina Salomonis quinque mille, III Reg. iv, pro quinque sensibus intelliguntur: quos qui in diversis virtutibus bene regit, beatus est: rectus enim usus horum et moderatio, est quasi ratio canendi Domino laudes. Quocirca etiam per eos, quasi quinque millia carmina Domino Salomon canit. Sic et quinque millibus virorum saluatis a Christo, *Matth.* xiv, designantur, qui sunt perfecti quinque sensibus, qui scilicet viriliter agere et confortari satagunt, sobrie, juste et pie vivendo, ut cælestis sapientie dulcedine mereantur recreari. Sic apud Romanos de jure triumphandi exstabat lex, ne quis triumpharet, nisi qui hostium quinque millia una acie cecidisset. Erat ergo hie numerus quinque millium augustus, sacer, triumphalis.

Porro Plato, lib. V *De Legib.*, numerum quinquies mille et quadraginta summopere commendat in magistraturam, domiciliolorum agrorumque partitione, utpote omnium utilissimum, eo quod in se multas distributiones partium integras contineat. Unde eum legislatori, quasi civitati commoissimum commendat. Nam si hunc numerum in binas secies partes, pars dimidia 2520 continebit. Si in partes tres, pars tertia erit 1680. Si in quatuor, quarta pars erit 1260. Si in quinque, quinta pars 1008 continebit. Si in sex, quælibet 840. Si in septem, septima pars 720. Si in octo, octava 630. Si

in novem, nona 560. Si in decem, decima 504. Hinc itaque partes omnes sunt integre. Sed si in decem secies, undecima erit 458, atque insuper due undecimæ portunculæ. Si in duodecim, duodecima erit 420.

16. AD PLAGAM SEPTENTRIONALEM. — hoc est, limes aquilonaris hujus urbis habebit calamos 4300; totidem habebit limes australis, et totidem orientalis, æque ac occidentalis. Itaque tota urbs occupabit in ambitu 18 millia calamorum, id est 103 millia cubitorum, et insuper 18 millia palmorum. Calamus enim sacer (de quo hie agitur) continebat sex cubitos, et palmum, uti dixi cap. xl, 3. Erat civitas hæc quadrata habens singula quatuor latera æqualia. Quodque enim lateris continebat 4300 calamos. Porro cum tota illa portio, in qua sita erat civitas, contineret 3000 calamos, liquet urbem ipsam non implere totam hanc portionem. Supersunt enim quingenti calami, nempe 250 ex una parte civitatis, quæ erat ad Aquilonem, et totidem ex altera parte ad Austrum. Et hæc duo spatia vocantur hie suburbana, de quibus mox subdit: « Erant autem suburbana, » etc. Post hæc suburbana sequerentur agræ ministrorum, qui serviebant civitati. Hinc patet quantum superaret suburbana urbis suburbanaque templi: urbis enim continebat 250 calamos; templi 30 cubitos tantum, ut dixit cap. xl.

18. QUOD AUTEM RELIQUUM FUERIT. — Occupabat spatium illud profanum, in quo urbs collocanda erat, 25 millia calamorum longitudinis, uti dixit cap. xlv, 6; urbs autem non habebat nisi quinque millia calamorum, uti jam dixi: ergo supererant 20 millia calamorum, 10 ex una parte ad Orientem, 10 ex altera ad Occidentem. Nam, ut dixit cap. xlv, 7, longitudo sumebatur ab Oriente in Occidentem.

SECUNDUM PRIMITIAS SANCTUARIUM. — Hebraice, *juxta oblationem sanctam*, id est juxta levitarum portionem, quæ ad partem urbis sancta erat. Idem significat id quod sequitur: « Sicut primitiæ sanctuarii. » Hebraice enim idem est, scilicet, *juxta oblationem sanctam*.

ERUNT FRUGES IJUS IN PANES, — q. d. Alentur inde ministri urbis, quos hie vocat *servientes*, quales sunt famuli Consulium, Pretorium, Senatuum; item ii qui curant plateas, sarta tecta murorum, qui præsent annoas et foro, tabelliones, procuratores aliosque qui in aliis officiis publicis civitati necessariis, eidem deserviant. Non ergo servientes, vel ministros urbis vocat vitatores et agricolas, ut vult R. David.

20. OMNES PRIMITIÆ. — Est anacephalæosis: recapitulat enim generatim mensuras sortium omnium, quas prius particulatim dimensus est; scilicet tres hæc sortes sacerdotum, levitarum et civitatis simul junctæ, et totidem in latitudine. Efficiebant ergo quadratum geometricum. Porro totum hoc spatium vocat *primitiæ*, vel, ut hebraice est

תְּרִיבֹתֶיךָ *teruba*, id est oblationem sanctam; quia, licet spatium civitatis esset profanum, uti paulo ante dixit, respectu spatii sacerdotum et levitarum, erat tamen sanctum respectu ceterarum urbium. Urbs enim Jerusalem erat urbs sancta, a qua Deus habitabat, scilicet in ejus templo.

21. QUOD AUTEM BONAQUUM FUERIT. — Longitudo triplicis sortis, scilicet sacerdotum, levitarum et urbis, non pertingebat usque ad Jordanem, qui erat orientalis terminus Terrae Sanctae ex una parte; nec ad mare Mediterraneum, quod erat limes ejusdem occidentalis ex altera parte. Itaque spatium, quod supererat, datur hic principi, ut ipse sua sorte ambiat sortem sacerdotum, levitarum et populi: quia princeps Ecclesiam, aequae ac republicam instar valli sepire, munire et defendere debet; unde sequitur:

22. DE POSSESSIONE ACTUM LEVITARUM. — Hebraice *לְמִשְׁכַּת מְעוֹלָהוּ*, id est a possessione levitarum, et a possessione urbis (quae est in medio ejus); quod erit reliquum, principis erit; quod erit inter terminum Juda et Benjamin, principis erit, q. d. Possessio illa principis, in cuius medio erit possessio levitarum, et consequenter sacerdotum ac urbis, erit inter tribum Juda et Benjamin; unde clare verbi Vatablus: *Possessio quoque levitarum, et possessio urbis erit intra illud spatium, quod principis est, denique principis erit inter Juda et Benjamin terminos, habebit possessionem.* Est quasi iteratio et confirmatio preced. vers. cum una clausula sive additio de situ sortis principis inter sortem Juda et Benjamin. Nam sortis Benjamin erat ad Austrum, Juda ad Aquilonem. Jam quidquid medium erat inter utramque sortem, hoc principis erat. Aliiter paulo hoc explicat Maldonatus ex R. Salomone.

Notant S. Hieronymus et Alcazar, *Apoc. iii*, in fine, pag. 309, hic permutari sortes Juda et Benjamin. Nam Josue, cap. xviii, 5, tribui Juda dedit sortem ad Austrum, Benjamin vero ad Aquilonem, vers. 12; hic vero ex adverso Juda collocatur ad Aquilonem; Benjamin vero ad Meridiem. Benjamin, inquit Alcazar, ponitur ad Austrum, id est ad dextram templi (templum enim orientem solem respiciebat, ita ut Anster esset ex dexter, Aquilo sinistis); Juda vero ad Aquilonem, id est ad sinistram, ut significetur illud Christi: «Qui se humiliat, exaltabitur»; ille enim vere est Benjamin, id est filius dexterae, qui per hoc dexteram maretur, quod in oculis suis minimus sit, et meliorem ac digniorem locum fratris, puta Juda, concedat.

23. ET RELIQUIS TRIBUBUS. — Est tertia pars capitis. Nam post sortes septem tribuum, et post sortes sacerdotum, levitarum, civitatis et principis, hic reliquis quinque tribubus sortem cuique assignat.

A FLAGA ORIENTALI. — Supple, erit longitudo: idem intellige in ceteris usque ad vers. 23. Latitudinem vero non describit; per quod iudei significari censent, quod ipsorum regnum sub Messia nullis limitibus terminabitur. Hoc verum est de regno Messiae, quem ipsi frustra venturum ex-

spectant, nos venisse credimus: Christus enim Ecclesiam suam per Apostolos toto orbe propagavit. Unde de eo praecinit *Psalm. lxxi*. «Dominabitur a mari usque ad mare, et a flumine usque ad terminos orbis terrarum.»

24. ET CONTRA TERMINUM. — «Contra, » id est iuxta: hoc enim hebraice est *כַּוְנָה*. Sic supra, id est iuxta, terminum, ut dixi vers. 3, 4, 5 et seq.

28. ET ERIT FINIS DE THAMAR. — q. d. Limes australis plagae erit ab urbe Thamar, id est, non a Jericho, sed a Palmyra usque ad aquas contradictionis, scilicet usque ad Gades, uti dictum est cap. preced. vers. 49. In qua plaga ultimum locum ad Austrum occupabat tribus Gad.

29. HEC EST TERRA. — haec mensura et partes Terrae Sanctae inter duodecim tribus distribuendae. Est anacephalaeosis praecedentium.

30. ET IN EGRESSU CIVITATIS. — Rabbinus per egressum accipiunt portas; melius S. Hieronymus accipit latera, sive ambitus civitatis, a quatuor ejus lateribus. Hi enim singuli, non autem porte, habebant « quingentos quatuor millia v. calamos, uti dixi vers. 16. Quibus si adiectis haebis mensuram quinque millium, de qua superius dixi.

31. PORTA LEVI UNA. — Levi non habebat sortem in terra, habebat tamen portam in civitate. Ita Vatablus. Describit hic 12 portas, scilicet ternas a quolibet latere, inscriptas nominibus duodecim tribuum. Itaque ad Septentrionem porta prima erat Ruben, secunda Juda, tertia Levi. Ad Orientem porta prima erat Joseph, secunda Benjamin, tertia Dan. Ad Meridiem porta prima erat Simeon, secunda Issachar, tertia Zabulon. Ad Occidentem porta prima erat Gad, secunda Aser, tertia Nephthali.

Notat Alcazar in *Apoc. xxi*, 43, pag. 934, portas hasce Ezechielis non per omnia respondere portis praese Hierosolymae. Nam porta Ephraim, quae eadem est cum porta Joseph, hic ab Ezechiele ponitur ad Orientem, cum in Hierosolyma veteri eadem fuerit ad Septentrionem, uti docet Adrichomius, Vilalpandus et alii. Rursum non vocantur haec porta Ephraim, Dan, Manasse, etc., eo quod per illas iretur ad sortem et terram tribus Ephraim, Dan, Manasse, etc.; sed quod eorum nominibus inscripte essent, aut ab eis exstructae iuxta ea quae scribit Nehemias cap. iii. Unde a Ezechiel hic vers. 19 videtur eos vocari « servientes civitati. » Nam aliqui Ezechiel sortem tribuum duodecim ita distribuit, ut septem ponat ad Septentrionem, quinque reliquas ad Meridiem, uti dixi initio capitis.

33. PER CIRCULUM (scilicet per quatuor urbis latera) DECEM ET OCTO MILLIA. — Quater enim quatuor millia quingenti faciunt octodecim millia, non leucarum, ut vult Lyranus et Rabbinus, sed calamorum, uti ostendi vers. 30. Porro octodecim millia calamorum faciunt 32 miliaria et 400 passus, uti patet ex dictis cap. xlvi, in fine.

ET NOMEN CIVITATIS EX ILLA DIE, — qua restaurata vel exstructa fuerit.

DOMINUS IBIDEM. — Hoc imperfecte competit Hierosolymae, in qua Deus in templo habitavit modico tempore, scilicet ab Esdra usque ad Titum et Vespasianum; perfecte vero competit Ecclesiae Christi, imo de ea sola intelligunt S. Hieronymus, Lyranus, Vatablus, Hugo, Dionysius, Maldonatus, Pintus et alii. Unde Jonathas Chaldeus paraphrastes vertit: *Et nomen civitatis exponet a die quo posuit Deus divinitatem suam ibi; Syrus vertit: Et nomen civitatis a diebus ejus (ex quo condita est) Dominus appellavit eam; Arabicus Antiochenus: Nomen civitatis, ex quo edificavit eam, Domino, id est appropriata et dicata Domino; Arabicus Alexandrinus: Et nomen civitatis jam nominavit eam Dominus prima die illius, ex quo coepit esse. Hoc nomen valde congruit cum illo, quod Christo impositum in terra sancta descriptionem, et mensuram civitatis, possessionis ordinem, et plagas tribuum singularum. Primum enim plagas Aquilonis opponuntur tres porte, sive exitus civitatis: quorum est primogenitus Ruben, et Judas regiae stirpis auctor, et Levi: super cuius nominis in tabernaculo, et sacrorum descriptione nil diotum est; ut primogenita possidentes quasi genu regale et sacerdotale, Aquilonis frigora contemnunt. Secundo vero ad Orientem est Joseph, Benjamin et Dan; ambo filii Rachel, et unus Balae ancillae ejus. Ad Meridiem vero Simeon, Issachar et Zabulon, qui tres Liae filii sunt. Porro ad Occidentem Gad, Aser et Nephthali: quorum priora, duo filii Zephae sunt, ancillae Liae: tertius filius Balae, ancillae Rachelis. Quis sapiens, et intelliget haec? intelligens, et cognoscat ea? Quia recta via Domini, et justi ambulabunt in eis: prevaricatores vero corruent in illis. Haec duodecim portas, sive exitus, pro qualitate meritorum atque virtutum, singulis tribubus, sub apostolicis et patriarcharum nominibus arbitror delegatas, de quibus et in Apocalypsi Joannis aperius scribitur, et multarum divinarum Scripturarum sacramenta testantur. Et necesse est ut talis civitas decem et octo millium per circuitum tenet calamorum: sub quo numero, et in duodeviginti psalmo lex naturalis est scripta, gratiae Evangelii describitur, quibus Ecclesia, id est urbs Salvatoris, exstructa est. Nomen quoque ipsius civitatis nequaquam erit, ut prius Hierosolyma (quae interpretatur, *visio pacis*), sed Adonai samna, quod in Latino sermonem vertitur, *Dominus ibidem*, qui recedat nunquam ab ea, ut a priori populo ante discessit, dicens ad discipulos: Surgite, abeamus hinc; et ad Judaeos: Relinquetur vobis domus vestra deserta, sed vobis non habet possessionem, et sit et ipse possessio, istis discipulis reppromittens: Ego ego vobiscum sum usque ad consummationem saeculi » Quin et ipsi Rabbinus post Christum, licet aliquando christianis objiciant Christum nostrum*

bulon, filii Liae; et ad Meridiem, Ruben, Simeon, Gad, duo filii Liae, et tertius filius Zephae ancillae Liae; ad Occidentem vero Ephraim, et Manasses, et Benjamin, duo videlicet filii Rachelis: quia Joseph pro tribu Levi, quae sacrificii deputata est, in duas tribus, Ephraim et Manasse, divisa est. Ad Aquilonem autem Dan, et Aser, et Nephthali: quorum primus et tertius filii sunt Balae ancillae Rachelis; secundus, filius Zephae, ancillae Liae, ignobiles, et ad Aquilonem positi: quippe qui ex ancillarum inter se dissidentium stirpe generati sint. » Deinde eis opponens haec tribus et urbem Ezechielis, puta 12 Apostolos, eorumque prospectam et Ecclesiam, subdit: « Nostra vero urbs, quae est civitas magni regis, quosque artificum et conditor est Deus, de qua et Psalmista canit: Num quid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea, et ipse fundavit eam Altissimus? aliam habet urbem in terra sancta descriptionem, et mensuram civitatis, possessionis ordinem, et plagas tribuum singularum. Primum enim plagas Aquilonis opponuntur tres porte, sive exitus civitatis: quorum est primogenitus Ruben, et Judas regiae stirpis auctor, et Levi: super cuius nominis in tabernaculo, et sacrorum descriptione nil diotum est; ut primogenita possidentes quasi genu regale et sacerdotale, Aquilonis frigora contemnunt. Secundo vero ad Orientem est Joseph, Benjamin et Dan; ambo filii Rachel, et unus Balae ancillae ejus. Ad Meridiem vero Simeon, Issachar et Zabulon, qui tres Liae filii sunt. Porro ad Occidentem Gad, Aser et Nephthali: quorum priora, duo filii Zephae sunt, ancillae Liae: tertius filius Balae, ancillae Rachelis. Quis sapiens, et intelliget haec? intelligens, et cognoscat ea? Quia recta via Domini, et justi ambulabunt in eis: prevaricatores vero corruent in illis. Haec duodecim portas, sive exitus, pro qualitate meritorum atque virtutum, singulis tribubus, sub apostolicis et patriarcharum nominibus arbitror delegatas, de quibus et in Apocalypsi Joannis aperius scribitur, et multarum divinarum Scripturarum sacramenta testantur. Et necesse est ut talis civitas decem et octo millium per circuitum tenet calamorum: sub quo numero, et in duodeviginti psalmo lex naturalis est scripta, gratiae Evangelii describitur, quibus Ecclesia, id est urbs Salvatoris, exstructa est. Nomen quoque ipsius civitatis nequaquam erit, ut prius Hierosolyma (quae interpretatur, *visio pacis*), sed Adonai samna, quod in Latino sermonem vertitur, *Dominus ibidem*, qui recedat nunquam ab ea, ut a priori populo ante discessit, dicens ad discipulos: Surgite, abeamus hinc; et ad Judaeos: Relinquetur vobis domus vestra deserta, sed vobis non habet possessionem, et sit et ipse possessio, istis discipulis reppromittens: Ego ego vobiscum sum usque ad consummationem saeculi »

Quin et ipsi Rabbinus post Christum, licet aliquando christianis objiciant Christum nostrum

non esse Messiam, eo quod ipsis templum et civitatem hic ab Ezechiele descriptam non edificaret; tandem tamen fateptur urbem hanc cum templo spiritalem fore et mysticam, non corporalem. Ita R. Salomon hic fatetur, utique: Omnia que in Ezechiele de Jerusalem scribuntur, de sancta civitate superna Jerusalem absque dubio intelligenda sunt. Idem docent Thalmudiste, quos citat Finus lib. II *Flagelli Judeor.* cap. viii, ubi per Jerusalem congregationem gentium ad Christum, sive universitatem christianorum; per templum, congregationem sacerdotum; per portam clausam, B. Virginem accipiendam esse docet: Alioqui, inquit, civitas hanc mundi magnitudinem adæquaret, si non superaret. Quæ ratio non est solida: nam hæc 18 millia civitatis, quæ hinc numerat Ezechiel, non sunt leucarum, ut ipse cum Rabbini censet, sed ealorum. Itaque civitas hæc cum 12 tribubus, sacerdotibus et Levitis symbolice significabat Ecclesiam cum 12 Apostolis, populo fidei, sacerdotibus et diaconis. Est in quadro posita, quia firmissima, ut porte inferi et prevalere nequeant. A singulis lateribus habet tres portas: quia undique a quatuor mundi plagis ad illam concurrerunt et ingressu sunt gentes, idque per fidem SS. Trinitatis. Duodecim tribus sunt omnes fideles et christiani; hi enim sunt veri Israelite, filii Apostolorum, cives sanctorum, et domestici Dei. Nomen civitatis est *Domus* (hebr. *Jehova*) *videtur*, quia in Ecclesia est Deus, qui est sumum et omnium rerum esse. Ibi est SS. Trinitas, Pater, Filius, et Spiritus Sanctus. Ibi realiter et corporaliter in sacramento et sacrificio Eucharistie est Jesus Christus, Deus et homo. Quanta hæc dignitas! quanta consolatio! quantum presidium! quid enim deesse potest ei qui Deum habet!

Anagogice, hæc civitas cum 12 tribubus et portis significat Ecclesiam electorum triumphantium. Ita enim hic alludens, imo verba Ezechielis citans eam explicat S. Joannes, *Apocal.* xii, 10: Ostendit, inquit, mihi civitatem sanctam, Jerusalem descendentem de celo a Deo, habentem claritatem Dei, etc. Et habebat murum magnum et altum, habentem portas duodecim, et nomina inscripta, quæ sunt nomina duodecim tribuum filiorum Israel. Ad Oriente portæ tres, et ab Aquilone portæ tres, et ab Austro portæ tres, et ab Occasu portæ tres. Civitas in quadro posita est, et longitudo ejus tanta, quanta et latitudo. Et mensus est murum ejus centum quadraginta quatuor cubitorum, mensura hominis, quæ est Angeli, etc. Vide ibi dicta, vide et ea quæ dixi *Numer.* II, sub finem. Castra enim 12 tribuum circa tabernaculum erant quasi urbs mobilis et castrens, significans Ecclesiam militantem, quæ tendit ad triumphantem; idque arma manu decertans, et perumpens per medios hostes carnis, mundi et diaboli. Civitas Dei paradisi est, ubi vita, et gaudia æterna; civitas diaboli ter-

rus est, ubi mors, et tormenta æterna. Alterutra te manet. Deus, qui spiritus est incorporeus et immortalis, dedit tibi animam ad imaginem et similitudinem suam: animam incorpoream, immaterialem, spiritualem, itaque immortalem, ut eum colendo, amando, obediendo, pie, caste et sancte serviendo, paradisi et regni ejus beatissimum, gloriosum et æternum assequar; sin autem minatur tibi tartarum, et flammantia ac æternantia gehennæ incendia. In medio positus elige bonum, vel malum; vitam, vel mortem; cælum, vel tartarum; felicitatem, vel miseriam æternam. In mundo degis medius inter cælum et tartarum, quasi in hospitio, quasi in palestra, quasi in theatro, quasi in civitate vanitatis: vides opes, delicias, honores statim evanescere; cur vanis, cur fluxis, cur momentaneis inhias? O vanas hominum spes, et res! o vana et miserabilis hominum conditio! Vana omnia sunt sub sole. Vides juvenem, vides juvenulam, ætate, forma, opibus, gratia, nobilitate florentem, hominem vides pulverem cras futurum. Mortalia omnia morte damnata sunt, ut vivas æternam. In oculis veritas est, sanctitas est, gaudium est, deliciae sunt, omne bonum est; quia *Domus videtur*. Gloria et divitiæ in domo ejus. Civitas illa non eget sote, neque luna; nam claritas Dei illuminat eam, et lucerna ejus est Agnus; et ambulabunt gentes in lumine ejus, et reges terræ afferent gloriam suam et honorem in illum. Non intrabit in illam aliquid coquinatum, nisi qui scripti sunt in libro vite Agni. Ibi est vita sempiterna sempiternæ beatæ, ibi est certa securitas, secura tranquillitas, tranquillajocunditas, felix æternitas, æterna felicitas; ubi amor est perfectus, timor nullus, dies æternus, jugis vigor, alacer motus; et unus omnium spiritus; quia *Domus videtur*.

VIVE DEO, VIVE FELICITATI, VIVE ÆTERNITATI (nullus labor durus, nullum tempus longum videri debet, quo gloria) ÆTERNITATIS — acquiritur. Breves virtutis labores æterna voluptas sequitur

He nunc fortes ubi celsa magni
ducit exempli via, cur inertes
Terga nullatis? superata velos
Fœdera donat.

Beatus ero, si fuerint reliquie seminis mei ad videndam claritatem Jerusalem. Porta Jerusalem ex sapphiro et smaragdo edificabuntur. Ex lapide candido et mundo omnes platee ejus sternerunt, et per vias ejus alleluia cantabunt. Benedictus Dominus, qui exaltavit illam, et sit regnum ejus in seculum seculorum super eam. Amen. Quoniam apud te, Domine, est fons vite, et in lumine tuo videbimus lumen. O quando hoc lumen illucescet? o quando inclinabuntur umbrae mortalitatis, et aspirabit dies divine immortalitatis? Quid enim mihi est in celo, et a te quid volui super terram, Deus cordis mei, et pars mea Deus in ÆTERNUM?

DEI OPTIMI MAXIMI

CURRU CHERUBICO IMPIOS DEBELLANTIS,
DE HISQUE TRIUMPHANTIS, EX ORACULIS EZECHIELIS

I. Aperi sunt caeli, et vidi visiones Dei. Et vidi, et ecce ventus turbinis veniebat ab Aquilone: et nubes magna, et ignis involvens, et splendor ignis circumitus ejus: et de medio ejus quasi species electri, id est de medio ignis. Et in medio ejus similitudo quatuor animalium: et hic aspectus eorum, similitudo hominis in eis.

Quatuor facies uni, et quatuor penne uni. II. Et vidi, et ecce manus missa ad me, in qua erat involutus liber: et expandit illum coram me, qui erat scriptus intus et foris: et scriptas erant in eo lamentationes, et carmen, et va. III. Et comedi illud: et factum est in ore meo sicut mel dulce.

Ece dedi faciem tuam valentorem faciebus eorum, et frontem tuam duriorum frontibus eorum.

Ut adamantem, et ut silicem dedi faciem tuam; ne timeas eos, neque metuas a facie eorum: quia domus exasperans est.

IV. Pone sartagine ferream in murum ferreum inter te, et inter civitatem. Et dormies super latus sinistrum trecentis nonaginta diebus pro iniquitatibus domus Israel.

Deinde dormies super latus dextrum quadraginta diebus pro iniquitatibus domus Juda. Et aquam mensuram bibes, sextam partem hin.

Panem subcineritium comedes, et stercore hominis operies illum.

Et dixi: A, a, Domine Deus, ecce anima mea non est polluta; et mortificum, et laceratum a bestis non comedi ab infancia mea usque nunc, et non est ingressa in os meum omnis caro immunda.

Et dixit ad me: Ecce dedi tibi finem bonum pro stercoreibus humanis: et facies panem tuum in eo.

V. Rades caput et barbam, ac pilos divides, tertiam partem igni combures, tertiam concides gladio, tertiam disperges in ventum.

Vivo ego, dicit Dominus, quia violasti sanctum meum, tertia pars tui peste morietur, tertia

gladio cadet, tertiam in omnem ventum dispergam.

Et eris opprobrium et blasphemiam, exemplum et stupor in Gentibus.

VI. Montes Israel, audite verbum Domini: Ecce ego inducam super vos gladium; et disperdam excelsa vestra.

Et dabo cadavera filiorum Israel ante faciem simulacrorum vestrorum: et dispergam ossa vestra circum aras vestras.

Hæc dicit Dominus Deus: Percute manum tuam, et allide pedem tuum, et die: Heu, ad omnes abominaciones malorum domus Israel: quia gladio, fame, et peste ruitis sunt.

VII. Hæc dicit Dominus: Finis venit, venit finis super quatuor plagas terre.

Ornamentum monilium sanctorum in superbiis posuerunt, et imagines simulacrorum fecerunt ex eo.

Propterea dabo illud in manus alienorum ad diripiendum, et impiis terræ in prædam, et contaminabunt illud.

VIII. Emissa manus, et spiritus elevavit me inter cælum et terram, et adduxit me in Jerusalem.

Et ibi ab Aquilone portæ altaris idolum zeli in introitu.

Et dixi: Videbis abominaciones majores.

IX. Dixit Dominus scriptori vestro lineis: Transi per n. Iam civitatem in medio Jerusalem: et signa thau super frontes virorum gementium; et dolentium super cunctis abominacionibus quæ fiunt in medio ejus.

Deinde dixit sex viris, quorum quisque habebat vas interfectionis in manu: Transite per civitatem sequentes eum, et percutite: non parcat oculus vester, neque misereamini.

X. Vidit Cherubim, et super ea ornamentum, et solum ex sapphiro.

Et extendit Cherub manum de medio Cherubim ad ignem qui erat inter Cherubim: et sumpsit, et dedit in manus ejus, qui indutus erat lineis: qui accipiens egressus est.

XI. Cogitant filii Israel, dicentes: Nonne dudum